

Høgskolen i Østfold

EKSAMEN

Emnekode: LUNF10210	Emne: Naturfag 102: Kropp og helse, økologi og uteskole (5-10)
Dato: 8.1.2016	Eksamenstid: 4 timer, kl. 09.00 til kl. 13.00
Hjelpemidler: Ingen tillatte hjelpemidler	Faglærer: Jan Ingar Iversen Båtvik
<p>Eksamensoppgaven: Oppgavesettet består av 3 sider inklusiv denne forsiden. Kontroller at oppgaven er komplett før du begynner å besvare spørsmålene.</p> <p><i>Oppgavesettet består av 4 oppgaver. Alle oppgavene skal besvares. Hovedoppgavene vektet likt ved sensurering.</i></p> <p><u>Begynn på nytt ark når du begynner på en ny hovedoppgave!</u></p>	
Sensurdato: <u>29.1.2016</u>	
Karakterene er tilgjengelige for studenter på StudentWeb senest 2 virkedager etter oppgitt sensurfrist. Følg instruksjoner gitt på: www.hiof.no/studentweb	

Begynn på et nytt ark for hver hovedoppgave!

Oppgave 1. Økologi/ kulturlandskap

- a) Hvilke faktorer er viktige for at et kulturlandskap skal oppfattes som verdifullt eller verneverdig? (8p)
- b) Fortell om konkurransen som foregår i naturen, både mellom ulike arter og mellom individer av samme art. Få med hva som kan gi suksess i denne konkurransen og hva det konkurreres om. Gi eksempler. (10p)
- c) Forklar kort om kort følgende begreper: (3p på hver)
 - Næringspyramide
 - Bæreevne
 - Hvordan formeres moser
 - Suksesjon

Oppgave 2. Uteskole

Ekskursjoner og undersøkelser ute i naturen er viktige for aktiv og motiverende læring.

I Kunnskapsløftet finner vi blant annet som kompetansemål for 7. klasse at elevene skal kunne *planlegge og gjennomføre undersøkelser i noen naturområder i samarbeid med andre.*

- a) Det er høst og skogen bugner av sopp. Lag en skisse til en dagsekskursjon hvor oppgaven er at elevene skal bli bedre kjent med sopp i naturen. Få med hvilken funksjon disse har, hvordan sopper er oppbygd og hvordan de formeres. (15p)

Du ønsker å la elevene plukke med seg ulike sopper som du i etterkant ønsker å lage et enkelt måltid av i skogen.

- b) Hvilket utstyr ønsker du å ta med, og hvilke retningslinjer ønsker du å innføre i forkant av soppsamlingen? (7p)
- c) Hvordan tenker du sortere soppfangsten, rense matsoppen, samt lage til et enkelt måltid av denne sammen med elevene? (8p)

Oppgave 3. Kropp og helse

- a) Hvilke symptomer og tegn er typiske for mennesket i alderdomsprosessen? (12p)
- b) Hva er et hormon? Hva er en hormonkjertel? Gi eksempler. (9p)
- c) Angi kort hvilke hovedoppgaver følgende organer har: (3p på hver)
 - milten
 - leveren
 - bukspyttkjertelen

Oppgave 4. Kropp og helse, psykisk helse

- a) Hva forstår vi med begrepet «Følelser blir til der ting betyr»? Bruk dette utsagnet til å forklare hvorfor folk reagerer så forskjellig på tap av f.eks. slektninger, kollegaer eller samlivspartnere. (10p)
- b) Insekter, krypdyr, edderkopper o.l. kan for mange være skremmende organismer. For noen kan slike dyr oppleves som svært vanskelige å forholde seg til. Hos enkelte kan redselen utvikles til fobier. Hva er typisk for en fobi, og hvordan kan fobier bearbeides i håp om å redusere/bli kvitt denne redselen? (10p)
- c) Hva er forskjellen på skyld og skam? Hvordan kan disse følelsene bearbeides i håp om at de blir lettere å leve med? (10p)

Lykke til!